

Wegwijzer in de Bijbel

Het verhaal van de Bijbel op eenvoudige manier verteld

31. De laatste drie plagen over Egypte

Bijbelgedeelte: Exodus 10:1-11:10

De achtste plaag over Egypte: sprinkhanen

Toen de Israëlieten na de zware hagel weer niet weg mochten uit Egypte, stuurde de HEERE Mozes en Aäron opnieuw naar de Farao. Dit keer moesten ze hem aankondigen dat de HEERE sprinkhanen zou laten komen, zoveel dat de grond er helemaal mee bedekt zou zijn en ze alleen maar sprinkhanen zouden zien. Er waren en zijn regelmatig sprinkhanenplagen in Afrika, maar deze zou erger zijn dan alle die er ooit daarvoor waren geweest. Ook de huizen zouden vol met sprinkhanen zijn. Sprinkhanen eten al het groen op dat ze tegenkomen. In Egypte was al veel vernield door de hagel, en deze sprinkhanen zouden ook de laatste overgebleven restjes groen opeten en zelfs de bomen kaalvreten. Alleen bij de Israëlieten zouden de sprinkhanen niet komen.

Toen de dienaren van de Farao hoorden wat Mozes en Aäron tegen de Farao zeiden, werd het hun teveel. Telkens was er gebeurd wat Mozes en Aäron hadden gezegd, en de ellende werd steeds groter. Ze zeiden tegen de Farao: "Hoelang zal deze [man] voor ons tot een valstrik zijn? Laat de mannen gaan, zodat zij de HEERE, hun God, kunnen dienen! Beseft u nog niet dat Egypte verloren is?" De Farao zal niet erg enthousiast zijn geweest over dit voorstel. Misschien heeft hij mokkend of zuchtend opdracht gegeven Mozes en Aäron terug te roepen. Waarschijnlijk heeft hij wat van hen weggedraaid gezeten, en met een wegwerpgebaar gezegd: "Ga! Dien de HEERE, uw God!" Misschien liepen Mozes en Aäron al naar de uitgang van het paleis, en riep hij hen na: "Wie precies zullen er gaan?" Mozes zei dat ze met alle jongeren en ouden, zonen en dochters zouden gaan, en dat hun vee meeging voor het feest voor de HEERE. De Farao had een manier bedacht om de mannen terug te laten komen na het feest: hij maakte Mozes duidelijk dat als zij inderdaad met hun kinderen zouden gaan, zij dat zouden berouwen. En hij joeg hen weg van zijn troon met de woorden: alleen de mannen mogen gaan.

Na het verlaten van het paleis zei de HEERE tot Mozes dat hij zijn staf moest uitstrekken over Egypte. Toen hij dat deed stak er een oostenwind op, die

de hele nacht door bleef staan. Bij zonsopkomst verschenen er sprinkhanen aan de horizon, een dikke zwarte wolk die het hele land overdekte. Er waren er zoveel dat het gewoon donker was buiten. De sprinkhanen aten alles wat nog aan groen overgebleven was op, zodat heel Egypte kaal werd. Dit betekende dat er dat jaar geen eten zou zijn voor de Egyptenaren.

En als er honger was, kon er wel eens opstand uitbreken. Toen de Farao zag hoe groot de ramp was, liet hij onmiddellijk Mozes en Aäron roepen. Weer zei hij: "Ik heb gezondigd tegen de HEERE, uw God, en tegen u. Nu dan, vergeef mij toch nog deze ene keer mijn zonde en bid vurig

tot de HEERE, uw God, dat Hij alleen deze dodelijke plaag nog van mij wegneemt". Daarop bad Mozes vurig tot de HEERE, Die de wind liet draaien, zodat alle sprinkhanen werden weggevoerd naar het oosten en neerkwamen in de Schelfzee (de Rietzee). Maar de Farao leerde er weer niet van, en liet het volk niet gaan... Horus had in de ogen van de Farao kennelijk toch overwonnen en Seth had de strijd verloren.

Bij deze plaag vallen twee dingen op:

- Er staat dat het door de vele sprinkhanen donker was in Egypte. Dit wijst vooruit naar de volgende plaag.
- De sprinkhanen verdronken allemaal in de Schelfzee. Dit wijst vooruit naar het einde van de macht van de Farao en Egypte, na het vertrek van de Israëlieten. Want zoals we zullen zien verdronk ook het hele leger van de Farao in de Schelfzee.

De negende plaag over Egypte: zeer dikke duisternis

De Farao had de boodschap duidelijk niet begrepen, of wilde die niet begrijpen. De sprinkhanen hadden zijn zonnegod Amon Ra verhinderd zijn stralen naar de aarde te zenden. Nu zou de Farao merken wat het betekent als de HEERE het licht, dat Hij geschapen heeft, helemaal wegneemt: dan wordt het zo donker dat je de duisternis als het ware kunt voelen – het is alsof je totaal blind bent: je ziet letterlijk geen hand voor ogen. Drie dagen lang duurde deze duisternis in Egypte, maar bij de Israëlieten was het licht. Nu denk je misschien 'die duisternis is toch niet zo'n erge plaag, veel minder dan die daarvoor'. Je had misschien verwacht dat er iets nog veel ergers zou komen; maar je moet je de toestand goed indenken. In de geloofswereld van de Egyptenaren had de slangendemon Apep de zonne-

god Amon Ra opgeslokt, en als Amon Ra niet bevrijd werd, betekende dit een einde aan het leven – en dus ook aan de macht van de Farao, en van zijn eeuwige toekomst. Want de Farao zag zich als de zoon van Amon Ra. Dat was de Farao in de hemel van de Farao op aarde, en als de Farao op aarde stierf, ging hij naar Amon Ra. De boodschap die de HEERE hem wilde geven, was dat niet Amon Ra de grootste god was, maar de HEERE, de God van Israël; en dus dat de HEERE zijn macht over de Israëlieten gebroken had. En de boodschap was ook dat de Farao zo verblind was door zijn verlangen zijn grote macht te tonen in zijn bouwwerken, en dat hij niet inzag dat hij zichzelf en zijn rijk de vernieling in hielp – iets dat vele van zijn dienaren wel waren gaan inzien. Hij haatte echter Mozes en Aäron en de Israëlieten met hen, omdat zijn land verwoest was en in chaos verkeerde en hij niet meer gezien werd als de machtigste op aarde. De apostel Johannes schreef later iets dat hier goed bij past: “Wie zijn broeder haat, is in de duisternis en wandelt in de duisternis, en weet niet waar hij heen gaat, omdat de duisternis zijn ogen verblind heeft.”

Toen liet de Farao Mozes bij zich roepen, en zei: “Ga en dien de HEERE. Alleen uw kleinvee en uw runderen moeten achterblijven. Uw kleine kinderen mogen wel met u meegaan”. Dacht de Farao dat hij nog steeds zijn eigen voorwaarden kon stellen? En dat de Israëlieten dan niet zouden gaan? Of dacht hij aan de honger in het land? Want het zou nog een tijd duren voordat de tarwe en de spelt rijp waren, en verder was er niets te eten; dus... het vee van de Israëlieten zou goed van pas komen... Maar Mozes maakte hen duidelijk dat zij het vee nodig hadden voor de offers. De Farao was niet van plan hen het vee mee te laten nemen, en zei tegen Mozes: ‘Ga weg! Pas op dat u niet nog eens hier komt, want op de dag dat u weer voor mij staat, zult u sterven’.

Wat een hoogmoed na alles wat hij had meegemaakt! En wat een arrogantie van de man die zijn land volledig in de vernieling had geholpen! Het lijkt wel of hij het zag als wat tegenwoordig een pokerspel wordt genoemd. Ondanks dat je zwaar verliest ga je door, bluffend dat je uiteindelijk zult winnen. De zonnegod Ra had in zijn ogen de duisternis overwonnen, dus het stond er nu goed voor. Mozes antwoordde hem: ‘U hebt juist gesproken. U zult mij niet meer zien’. Mozes wist dat wat de HEERE nu ging doen zo erg was, dat de Farao hen zelfs het land uit zou jagen. Waarschijnlijk gruwde Mozes er zelf van bij het denken aan wat er nu ging gebeuren.

De HEERE vertelt de Israëlieten wat de tiende plaag zal zijn

De tiende plaag zou vreselijk zijn. Die zou namelijk niet alleen Osiris – de god van leven en dood – maar alle goden van Egypte in één keer te kijk zetten. Geen van hen zou iets kunnen doen, zodat de Egyptenaren zouden leren dat hun goden niets waren (en dus ook de Farao niets was) en alleen de HEERE, de God van de Israëlieten, de God van alle leven is. En de God Die de macht heeft over het leven, heeft ook de macht over de dood... En dus niet Osiris, zoals zij spoedig zouden merken; evenals dat Ra de doden in de onderwereld niet tot leven kan wekken.

Mozes moest van de HEERE de Israëlieten gaan vertellen wat de HEERE nu ging doen om hen te bevrijden: “Omstreeks middernacht zal Ik uittrekken door het midden van Egypte en alle eerstgeborenen in het land Egypte zullen sterven, van de eerstgeborenen van de farao af, die op zijn troon zitten zou, tot de eerstgeborene van de slavin die achter de handmolen zit, en alle eerstgeborenen van het vee”. Maar Hij stelde de Israëlieten, die immers ook in Egypte woonden, gerust: “bij de Israëlieten zal nog geen hond zijn tong roeren tegen mens of dier. Zo zult u weten dat de HEERE onderscheid maakt tussen de Egyptenaren en de Israëlieten”. Dit vertelt ons ook dat het geen toeval was dat dit zo gebeurde, want dan zouden niet alleen Egyptenaren zijn getroffen maar ook de Israëlieten.

Hetzelfde moest Mozes ook tegen de Farao gaan zeggen. Door de dood van zijn eigen eerstgeborene zoon zou de Farao persoonlijk zwaar worden getroffen. Die zoon was de opvolger, de volgende zoon van Amon Ra. Zijn dood symboliseerde het einde van de 'macht' van Amon Ra en dus van de macht van de Farao en zijn dynastie (lijn van Farao's uit zijn familie).

Na deze ongekende ramp zouden de dienaren van de Farao naar Mozes gaan, om hem te smeken met het hele volk te vertrekken! Alle Egyptenaren zouden hen het zilver en het goud dat ze hadden meegegeven. Zeg maar als het loon dat zij voor hun harde werk nog tegoed hadden.

Na deze ongekende ramp zouden de dienaren van de Farao naar Mozes gaan, om hem te smeken met het hele volk te vertrekken! Alle Egyptenaren zouden hen het zilver en het goud dat ze hadden meegegeven. Zeg maar als het loon dat zij voor hun harde werk nog tegoed hadden.

De volgende keer zullen we zien dat de Israëlieten zelf iets moesten doen, om hun geloof in God te laten zien, en niet getroffen te worden door de ramp over de Egyptenaren. Maar ook de Egyptenaren kregen de kans te ontkomen aan wat er ging gebeuren.

